

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/258/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112212326
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Szabová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1112212326.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave právnej veci navrhovateľky: N. C., nar. XX.X.XXXX, bytom v U. republike, U. R., E. 1794/7, zastúpenej advokátom JUDr. Lubomírom Müllerom, so sídlom v Českej republike, Praha 5, Symfonická 1496/9, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o zaplatenie náhrady nákladov výkonu trestu v sume 35,43 eur s prísl., o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č.k. 11C/97/2012-77, zo dňa 17.12.2013, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava I č.k. 11C/97/2012-77, zo dňa 17.12.2013 potvrdzuje.

Navrhovateľke sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke náhradu trov prvostupňového konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia v sume 36,19 eur na účet jej právneho zástupcu JUDr. Lubomíra Müllera. Náhradu trov odvolacieho konania navrhovateľke nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že Okresný súd Bratislava I uznesením č.k. 11C/97/2012-46, zo dňa 14.1.2013, rozhodol o zastavení konania a zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľke sumu 48,46 eur titulom náhrady trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu navrhovateľky do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Dôvodom zastavenia konania bolo späťvzatie návrhu na začatie konania, pretože odporca priznal navrhovateľke náhradu nákladov výkonu trestu v sume 35,41 eur (drobný rozdiel v sume 0,02 eur spočíval v rozdielnej metodike výpočtu). Súd rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil ust. § 146 ods. 2 zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.), pretože odporca zavinil späťvzatie návrhu - k späťvzatiu návrhu došlo až potom, čo odporca priznal navrhovateľke sumu uplatnenú v návrhu na začatie konania, a po zaplatení úrokov z omeškania. Súd uplatnené trovy právneho zastúpenia navrhovateľky znížil o 24,23 eur, t.j. za jeden úkon právnej služby, a to prevzatie a príprava zastúpenia (16,60 eur) spolu s režijným paušálom (7,63 eur). Zníženie trov právneho zastúpenia odôvodnil skutočnosťou, že v konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 11C/97/2012, 25C/96/2012, 7C/96/2012, 8C/91,2012 a 11C/91/2012 ide o spory vyplývajúce z rovnakého skutkového základu.

Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 14Co/238/2013-60, zo dňa 31.7.2013, zrušil uznesenie súdu prvého stupňa podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v časti výroku o náhrade trov konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Konštatoval, že pochybenie súdu prvého stupňa spočívalo v absencii vysporiadania sa s námietkami odporcu uvedenými v jeho podaní z 31.8.2012. Odvolací súd poukázal aj na nedostatočné odôvodnenie uznesenia v časti rozhodnutia o náhrade trov konania, čím účastníkom (minimálne odporcovi) odňal možnosť konať pred súdom.

Okresný súd súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v jeho uznesení č.k. 14/Co/238/2013-60, zo dňa 31.7.2013 (§ 226 OSP) skúmal pri rozhodovaní o náhrade trov konania argumentáciu oboch účastníkov konania a vychádzal z preukázaných právnych skutočností majúcich vplyv na rozhodnutie o náhrade trov konania. Z obsahu súdneho spisu prvostupňový súd zistil, že navrhovateľka sa návrhom na začatie konania domáhala uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť jej sumu 35,43 eur s úrokom z omeškania vo výške 9% z 35,43 eur od 9.2.0012 do zaplatenia titulom náhrady nákladov výkonu trestu odňatia slobody v súvislosti s nezákonným odsúdením nebohého manžela navrhovateľky A. Butoru. Uplatnila si aj nárok na náhradu trov konania.

Navrhovateľka svojím podaním z 27.8.2012 (č.l. 19) zobrala v časti istiny svoj návrh na začatie konania späť; v časti zaplatenia úrokov z omeškania zostal návrh bez zmeny. Čiastočné späťvzatie návrhu odôvodnila tým, že odporca jej v priebehu konania priznal náhradu nákladov výkonu trestu v sume 35,41 eur (list odporcu č. 10119/2012/153 zo 17.8.2012). Preto na pojednávaní dňa 14.1.2013 zobrala späť návrh aj v časti úrokov z omeškania, pretože odporca úroky z omeškania uhradil. Trvala na náhrade trov právneho zastúpenia.

Odporca namietal dôvodnosť uplatnených trov konania a žiadal, aby tieto neboli priznané s poukazom na § 147 ods. 1, § 150 ods. 2 OSP, nakoľko navrhovateľka mohla všetky nároky uplatnené voči odporcovi uplatniť na súde jedným návrhom na začatie konania, tak ako si odškodnenie u odporcu uplatnila jednou žiadosťou, čím by bola zachovaná zásada hospodárnosti konania. Podľa odporcu je potrebné prihliadnuť na to, že ide o nároky vyplývajúce z toho istého skutkového stavu a na základe toho istého právneho titulu, pričom ide o jednoduchý spor a uplatnené nároky nevyžadujú žiadne špeciálne dokazovanie, nakoľko vyplývajú priamo zo zákona. Navrhovateľka však každý nárok uplatnila samostatným návrhom na začatie konania. Ide o nároky :

- podľa § 23 ods. 1 písm. c/ zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 119/1990 Zb.) - náhrada trov pôvodného trestného konania v sume 5,81 eur - konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25 Ro 31/2012;

- nárok podľa § 23 ods. 1 písm. c/ zákona č. 119/1990 Zb. - náhrada trov nákladov trestu v sume 35,43 eur s príslušenstvom - konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 11 C 97/2012;

- nárok podľa § 23 ods. 1 písm. a/ zákona č. 119/1990 Zb. v sume 590,58 eur s príslušenstvom - konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 16 C 91/2012;

- nárok na náhradu nákladov obhajoby v sume 575,63 eur s príslušenstvom - konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15C/97/2012.

Súd pri rozhodovaní vychádzal z ust. §§ 146 ods. 1 písm. c) a ods. 2, 147 ods. 1, 150 ods. 2 a § 200ea O.s.p.. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že odporca uznal nárok navrhovateľky vyplývajúci z ust. § 23 ods. 1 zák. č. 119/1990 Zb., listom č. 10119/2012/153 zo 17.8.2012 priznal navrhovateľke náhradu materiálnej škody v celkovej výške 631,47 eur (medzi inými aj náhradu trov výkonu trestu v sume 35,41 eur požadovanú v predmetnej právnej veci) a zaplatil navrhovateľke aj úroky z omeškania. Odporca tak urobil po uplynutí šesťmesačnej lehoty vyplývajúcej z ust. § 10 zák. č. 58/1969 Zb., resp. § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. v spojení s § 24 ods. 1 zák. č. 119/1990 Zb.. V prípade, žeby odporca rozhodol v šesťmesačnej zákonnej lehote podľa zák. č. 119/1990 Zb., súdne konanie by nemuselo byť iniciované; zavinenie za iniciovanie súdneho konania o náhradu nákladov výkonu trestu nesie aj odporca (práve z dôvodu absencie rozhodnutia v zákonnej šesťmesačnej lehote). Navrhovateľka neporušila žiadne ustanovenie O.s.p., keď podala návrh na začatie konania. Aplikácia ust. § 147 ods. 1 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania v predmetnej právnej veci je preto vylúčená. Na druhej strane navrhovateľka mohla uplatniť svoje nároky na súde jedným návrhom na začatie konania, tak ako si uplatnila nárok u odporcu. Nie je však v kompetencii súdu ukladať navrhovateľom povinnosť podať jeden alebo viac návrhov na začatie konania vo veciach, ktoré spolu úzko súvisia. Ak bolo podaných viac návrhov na začatie konania vo vzájomne súvisiacich veciach a navrhovateľ bol v konaní úspešný, súd túto skutočnosť zohľadní pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Zohľadnenie môže spočívať v znížení požadovanej náhrady trov konania o úkony, ktoré boli spoločné pre všetky súvisiace veci.

Zdôraznil, že k späťvzatiu návrhu na začatie konania v celom rozsahu došlo v dôsledku rozhodnutia odporcu č. 10119/2012/153 zo 17.8.2012 o priznaní náhrady materiálnej škody podľa zák. č. 119/1990

Zb., ktorým bolo vyhovené návrhu v celom rozsahu, a po zaplatení úrokov z omeškania. V čase podania návrhu na začatie konania (23.4.2012) bol návrh podaný dôvodne a je evidentné, že zastavenie konania pre späťvzatie návrhu zavinil odporca. Na základe toho súd aplikoval ust. § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p., podľa ktorého ak sa pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca. Podmienky rozhodnutia o náhrade trov konania posúdil aj podľa § 150 ods. 2 O.s.p., pričom skúmal pomer pohľadávky a trov konania, ktoré sa majú nahradiť. Hodnota sporu v predmetnej právnej veci predstavovala sumu 35,43 eur. Podľa ust. § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška) je základná sadzba tarifnej odmeny 16,60 eur. Navrhovateľka si celkom uplatnila náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 36,19 eur za dva úkony právnej služby, a to písomné podanie na súd z 23.4.2012 v sume 16,60 eur, zastupovanie na pojednávaní dňa 14.1.2013 bez meritórneho prejednávania veci, na ktorom došlo k späťvzatiu zvyšnej časti návrhu (príslušenstvo pohľadávky) a bolo len vyhlásené rozhodnutie o zastavení konania - 4,15 eur, režijný paušál v roku 2012 v sume 7,63 eur a režijný paušál v roku 2013 v sume 7,81 eur.

Súd prvého stupňa nepriznal navrhovateľke náhradu trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby, a to príprava a prevzatie zastúpenia podľa § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky v znení účinnom do 30.6.2013, v spojení s § 20c vyhlášky v znení účinnom od 1.7.2013, pretože ide o rovnaký skutkový a právny základ veci, ako vo veciach vedených na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 16C/91/2012, 15C/97/2012, 25Ro/31/2012 a s prihliadnutím na to, že navrhovateľka si svoj nárok u odporcu uplatnila jedným podaním. Právny zástupca navrhovateľky bol s vecou (jej skutkovým a právnym základom) oboznámený už v čase podania návrhu u odporcu na náhradu škody. Súd zistil, že navrhovateľke bola priznaná náhrada za úkon právnej služby príprava a prevzatie zastúpenia už rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č.k. 16C/91/2012-76, zo dňa 22.11.2012. Preto podľa názoru súdu by priznanie náhrady trov konania za prípravu a prevzatie zastúpenia v predmetnej právnej veci predstavovalo duplicitnú náhradu za úkon právnej služby - príprava a prevzatie zastúpenia, nakoľko veci vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 16C/91/2012, 15C/97/2012, 25Ro/31/2012 sa týkajú tých istých účastníkov konania, ktoré majú rovnaký skutkový a právny základ, a k príprave a prevzatiu zastúpenia v uvedených právnych veciach došlo jedným právnym úkonom.

Hoci bol odporca v odvolacom konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 14Co/238/2013 úspešný, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil a preto súd prvého stupňa postupom podľa § 224 ods. 3 v spojení s § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podal včas odvolanie odporca. Uviedol v ňom, že dňa 8.8.2011 mu bola doručená žiadosť o odškodnenie, na základe ktorej navrhovateľka požadovala odškodnenie za právoplatné odsudzujúce súdne rozhodnutie, ktoré bolo zrušené, a žiadala o odškodnenie podľa zák. č. 119/1990 Zb. na tom skutkovom základe, že ako manželka poručiteľa A. C. je jeho zákonnou dedičkou, čo vyplýva aj z rozhodnutia Státného notárství v Karvine, č.k. D 2993/88-30, z 18.7.1989. Neb. manžel navrhovateľky bol rozsudkom bývalého Vojenského obvodového súdu v Prešove zo dňa 27.9.1962, sp. zn. 2T 169/62 odsúdený pre trestný čin nenastúpenia služby v ozbrojených silách na trest odňatia slobody na 18 mesiacov nepodmienečne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť v spojení s uznesením Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne sp. zn. To 160/62, zo dňa 30.10.1962 a v r. 2009 zrušený a uznesením Okresného súdu Prešov č.k. 41Tv/3/2010-11 zo dňa 20.12.2010, právoplatným dňa 14.1.2011 došlo k zastaveniu trestného stíhania neb. A. C.. Na základe uvedených skutočností odporca dňa 17.8.2012 vydal stanovisko, ktorým navrhovateľke, okrem iných nárokov priznal aj odškodnenie za náklady výkonu trestu od 15.11.1962 do 18.7.1963 vo výške 35,41 eur. Priznané odškodnenie bola navrhovateľke poukázané dňa 17.8.2012.

Pokiaľ ide o výšku priznaných trov konania, argumentuje v odvolaní rovnako ako v konaní pred súdom prvého stupňa, hlavne s poukazom na skutočnosť, že navrhovateľka si u odporcu nároky uplatnila jedinou žiadosťou na odškodnenie, avšak na súde podala 4 samostatné návrhy. Nárok na náhradu mzdy vo výške 590,58 eur si uplatnila na súde návrhom zo dňa 23.4.2012, ktoré je vedené pod sp. zn. 16C/91/2012. Konanie je už t.č. ukončené a titulom trov právneho zastúpenia boli navrhovateľke uhradené trovy vo výške 137,43 eur. O ostatných nárokoch zatiaľ rozhodnuté nebolo.

Podľa názoru odporcu sa navrhovateľka alebo jej právny zástupca snaží získať výhody, ktoré procesné právo nepredpokladá a súčasne je takéto konania spôsobilé spôsobiť protistrane škodu vo forme

nákladov spojených s právnym zastúpením. Takéto konanie má všetky znaky zneužitia práva, dokonca je možné ho považovať za šikanózne.

Poukázal tiež na jednoduchosť sporov tohto charakteru, ktoré nevyžadujú žiadne náročné dokazovanie, nakoľko tieto nároky vyplývajú priamo zo zákona. Zdôraznil, že advokát pri výkone advokácie je povinný postupovať s odbornou starostlivosťou, dbať na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných služieb a je povinný dodržiavať pravidlá profesijnej etiky a iné pravidlá, ktoré pravidlá v danom prípade nie sú dodržiavané. Hoci si je vedomí toho, že uplatnené nároky navrhovateľke neuhradil včas, táto skutočnosť nemôže byť dôvodom pre priznanie trov právneho zastúpenia v požadovanej výške. Na podporu svojich tvrdení poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 5Co/598/2012-50, zo dňa 30.11.2012, v ktorom boli zohľadnené jeho pripomienky.

Navrhol, aby odvolací súd v súlade s ust. § 220 O.s.p. zmenil rozhodnutia prvostupňového súdu tak, že trovy právneho zastúpenia neprizná, alebo rozhodnutie prvostupňového súdu zruší a vráti vec na ďalšie konanie.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporcu vyjadrila podaním zo dňa 25.2.2014. Uviedla, že podala samostatné návrhy práve z dôvodu nevyspytateľného jednania odporcu k jednotlivým položkám jej nárokov. Okrem toho dokazovanie o jednotlivých nárokoch je špecifické a aj samotné súdy niekedy posudzujú jednotlivé položky odlišne. Vyskytli sa aj prípady, kedy navrhovatelia podali spoločný návrh o všetkých nárokoch a súdy rozhodli o vylúčení niektorých nárokov na samostatné konanie. Podľa jej názoru má nárok na plnú náhradu trov konania a preto navrhla napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť a priznať jej aj náhradu trov odvolacieho konania, ktoré však nevyčísliť.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v napadnutej časti podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Po preskúmaní napadnutého uznesenia, a to aj s prihliadnutím na odvolacie námietky odporcu, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď o trovách konania rozhodol podľa ust. § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p., ktoré vychádza z procesného zavinenia zastaví konania, ako aj podľa ust. § 150 ods. 2 O.s.p.. Navrhovateľka, ktorá bola v konaní zastúpená právnym zástupcom, podľa uvedeného ustanovenia a vzhľadom na skutočnosť, že zastavenie konania zaviniť odporca, má nárok na náhradu trov konania.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľka si prostredníctvom svojho právneho zástupcu pred podaním návrhu na začatie konania listom zo dňa 20.7.2011 vyzvala odporcu na odškodnenie za nezákonné odsúdenie jej nebohého manžela A. C.. Do podania návrhu na začatie konania, t.j. do 23.4.2012 k odškodneniu navrhovateľky zo strany odporcu nedošlo. Stalo sa tak až v priebehu súdneho konania, čo v konaní medzi účastníkmi sporné nebolo. Je preto zrejmé, že navrhovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania, ktoré zahŕňajú aj trovy právneho zastúpenia.

Aj keď odvolací súd považuje s prihliadnutím na predmet konania aplikáciu ust. § 150 ods. 2 O.s.p. za opodstatnenú, vzal do úvahy skutočnosť, že odporca postupoval pri vybavovaní žiadosti navrhovateľky o odškodnenie s prietiahmi. Ak by sa tak nestalo, nemuselo vôbec dôjsť k súdному konaniu a nedošlo by ani k vzniku trov konania. Pokiaľ ide o výšku trov právneho zastúpenia, ktorú navrhovateľke priznal súd prvého stupňa, s touto sa odvolací súd v plnej miere stotožnil a poukazuje na správne dôvody súdu prvého stupňa.

Na doplnenie správnosti rozhodnutia prvostupňového súdu odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že okrem prejednávanej veci boli trovy právneho zastúpenia navrhovateľke priznané len v jednom konaní, a to vo výške 137,43 eur, takže doteraz priznané trovy nepresiahli trovy právneho zastúpenia, na ktoré by navrhovateľka mala nárok pri uplatnení si všetkých svojich nárokov na súde spoločným návrhom na začatie konania.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Navrhovateľka bola v odvolacom konaní úspešná (má nárok na náhradu trov) a hoci si náhradu trov právneho zastúpenia uplatnila, jej právny zástupca ich nevyčísliť a preto mu podľa § 151 ods. 2 O.s.p. nemohli byť priznané.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.